

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Millî Eğitim Bakanı** tarafından Anayasa'nın 98'nin ve TBMM içtüzüğünün 93. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin ÇAMAK

Mersin Milletvekili

674 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 49. Maddesinde ÖYP (Öğretim Elemanı Yetiştirme Programı) kapsamında,

MADDE 49- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 30- Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında 33 üncü maddenin (a) fıkrası uyarınca araştırma görevlisi kadrosuna atanmış olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte araştırma görevlisi kadrosunda bulunanların statüleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen statüye dönüştürülmüş sayılır ve bunlar hakkında söz konusu (d) bendi hükümleri uygulanır. Bu şekilde statüleri değiştirilen araştırma görevlilerinden 33 üncü maddenin (a) fıkrasına göre yeniden ataması yapılmayanların mecburi hizmet yükümlülükleri kaldırılır. 35 inci madde uyarınca başka bir üniversitede ve yurtdışında eğitimde bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üniversitelerinin talebi üzerine on beş gün içinde kendi üniversitelerine dönmek zorundadırlar. Bu süre içerisinde dönmeyenlerin atamaları iptal edilir.”

Bilindiği üzere 1 Eylül 2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren ve “Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler İçin Gerekli Düzenlemeler Yapılmasına Dair 674 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname”nin (KHK) 49. maddesine kadar; yükseköğretim kapsamında yer alan Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında akademik çalışmalar yapan araştırma

görevlerinin, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 33. maddesinin (a) fıkrasına göre "kalıcı" olarak çalışmaları öngörülürken, Kararnamenin 49. maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 50. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendine dâhil edilen ÖYP'lilerin kazanılmış hakları ellerinden alınıp "geçici" bir kadroda çalışmaları öngörülerek statüleri değiştirilmiş ve hak kaybına uğratılmışlardır.

Oysa ÖYP'lilerin 33/a'dan (kalıcı) çıkarılıp 50/1-d'ye (geçici) alınmasında olağanüstü halin ilanına yol açan sebeplerden birisinin bertaraf edilme gerekliliği varsa, bu durumda çıkarılan KHK'nın geçici olması ve 33/a'ya tabi olan tüm araştırma görevlilerini daimi olarak 50/1-d'nin kapsamına almaması, ÖYP'lilerin belirlenmesi ile ilgili eksiklik veya aksaklık ne ise, onun giderilmesi suretiyle geçici süre bir başka statüye alınan ÖYP'lilerden bu eksikliği ve aksaklığı taşımayanlar tekrar 33/a'ya aktarılmaları gerekir.

KHK 674 – 49 öncesinde, 33A kadrosu ile doktora eğitimi bittikten sonra kriterler sağlandığı takdirde yardımcı doçent olunabiliyorken (iş güvencesi/özlük hakları varken), 674-49 sayılı KHK ile 50D denen geçici kadroya geçirilen ÖYP liler artık doktora eğitimi boyunca (yılda bir kez birer yıllık yapılmak üzere) sözleşmesi yapılıyor ve doktora sonrasındaysa, iş güvencesi olmadan gelecekleri karartılmaktadır. Bu durum geleceğin bilim insanları olan 13 bin 170 ÖYP'li genç araştırma görevlisini suçlu suçsuz ayırımı yapmadan doktoralı işsiz aday olarak cezalandırmış, güvencesiz hale getirerek fırsat eşitsizliği yaratmıştır. Böylece tüm ÖYP'lilerin iş güvenceleri ve özlük hakları ellerinden alınmıştır.

Mevzuubahis olan ÖYP sistemi içerisinde haksız şekilde yer alan kişiler tespit edilip ayıklanmalı ve varsa suçları hukuki olarak ispatlanmalıdır. Fakat bir grubun tamamını suçlamak ya da cezalandırmak hukuk devletinde hukuk dışı ve telafisi zor bir hamledir. Aksi takdirde suçsuz genç akademisyenleri hayata ve bilime küstürür, devlete güvenlerini zedeler, liyakat sistemi ile kazandıkları bir kadroda damgalar, onları güvencesiz ve korunmasız hedefler haline getirmiş olursunuz. Olağanüstü hal ilanının ve bu dönemde gerektiğinde kanun hükmünde kararname çıkarmanın nedeni, olağanüstü hale geçilmesine yol açan nedenleri bertaraf etmeye yönelik tedbirlerin alınmasıdır. Olağanüstü halde kişi hak ve hürriyetlerinin önemli bir kısmının askıya alınabildiği, ancak bu askıya almanın keyfi olamayacağı ve mutlak yasal bir dayanağının olması gerektiği tartışmasıdır.

Ayrıca ÖYP programı, yerleştirilme ve atanma süreçlerinde KPSS ye benzeyen ve eş, dost, tanıdık akraba, mülakat gibi bir durumun etki etmediği en şeffaf merkezi akademik atanma programlarından biriydi. Kimsenin torpili, tanıdığı, etkisi olmadan büyük bir emek ve yoğun

- 5- “Suçlu” ya da “Fetöcü” olarak bütüncül şekilde damgalanmış binlerce ÖYP’linin tamamı hangi kriterlere ve durumlara göre analiz edilerek suçlanmış/cezalandırılmıştır? Suçlanmadan önce bu kişilerin sınavları incelenmiş midir? Bireysel araştırmaları yapılmış ve kanıtlanmış mıdır? Suçlama kriterlerinin somut kanıtları nelerdir? 13 bin 170 insanın tamamının suçlu olması mümkün müdür? Tüm ÖYP’lilerin değil sadece “FETÖCÜLERİN” cezalandırılması için bir soruşturma ve çalışma söz konusu mudur?
- 6- Geçen altı yılda yaklaşık 13 bin 170 araştırma görevlisi tüm düzenini, ÖYP 35. madde kapsamında lisansüstü eğitimini mevcut üniversitelerde tamamladıktan sonra kadrolarının bulunduğu üniversitelere dönecek şekilde kurdu. Fakat 674 KHK-49. Madde gereğince birçok üniversite, kadrosunda bulunan ama başka şehirlerde eğitim gören araştırma görevlilerini henüz eğitimleri tamamlanmadan ve “15 gün içinde gelmek şartıyla” geri çağırdı. Bu, yüksek lisans ve doktora eğitimleri tamamlanmadan geri çağırımların bir kısmı düzeltilirken (örneğin Kocaeli üniversitesi gibi bir takım üniversiteler) bir kısmının ise mağduriyeti devam etmektedir. Üniversiteden üniversiteye değişen böylesi farklı uygulamaların Anayasanın temel ilkeleri ve özellikle eşitlik ilkesiyle bağdaştığını düşünüyor musunuz? Uygulamada ortaya çıkan farklılıkları akademisyenler yararına ortadan kaldırmayı düşünüyor musunuz?
- 7- Eğitim dönemindeki ÖYP’li araştırma görevlileri yüksek lisans ve doktora eğitimlerinden alıkonarak geri çağırmışlardır. ÖYP süreçlerindeki akademik gelişim süreçlerinde, yüksek lisans ve doktora eğitimini içeren eğitim hakkı gibi temel bir hakkı, üniversite rektörlüklerinin inisiyatifine bırakmanın ve ortaya çıkan mağduriyetlerin telafi edici mekanizması ne olmuştur?
- 8- 13 bin 170 ÖYP’li genç, 1 Eylül 2016 öncesinde gelecekleriyle ilgili planlar yapabiliyor, makaleleriyle, araştırmalarıyla, tezleriyle, dersleriyle ilgilenebiliyor, insanca yaşayabilmek adına planlar yapabiliyorken şimdilerde ise koca bir belirsizlik, güvencesizlik ve geleceksizlik yaşıyorlar. Bu sürecin ülkemizin akademik, bilimsel gelişimi açısından gelecekte ciddi sorunlar yaratabileceğinden endişe duyuyor musunuz?

- 9- ÖYP'lilere 200-300 bin TL arası yüklü senetler imzalanırken elde ettikleri özlük hakları ellerinden alınmış, hem de bu senetlerde garanti altına alınan mevcut pek çok şey YÖK ve Üniversiteler tarafından tek taraflı biçimlerde aleyhte değiştirilmiştir. Buna rağmen ÖYP'lilerin senetleri halen üniversitelerin ellerinde adeta bir tehdit unsuru olarak kullanılmaktadır. Yaşanan onca hak ve güvence kaybına rağmen ÖYP'lilerin senetleri neden halen iade edilmemiştir?
- 10- ÖYP kadrolarının en önemli özelliklerinden biri 33-A kadrosunu içermesi ve işe devam etme güvencesini sağlamasıydı. Üniversitelerde 50/d geçici kadroda bulunan araştırma görevlilerinin özlük haklarına, sorunlarına ve iş güvencelerine çözüm bulunamamışken, 33-A daimi kadroda yer alan 13 bin 170 ÖYP'linin 50/d ye geçirilmesinin yaratacağı işsiz kalma, güvencesizleştirme ve özlük haklarının kaybı gibi mağduriyetler nasıl giderilecektir?
- 11- ÖYP'li 13 bin 170 Genç akademisyenlerden FETÖ ile ilgisi olmayanlara özlük hakları (33-A) iade edilecek midir? Bütün ÖYP'lilerin uğradığı linç kampanyası, önyargı ve suçlamanın etkisiyle, 33-A (daimi kadro)'dan 50-D (geçici) kadroya geçirildikleri için, doktora ya da yüksek lisans bitiminde kadroları ile ilişkisi direk kesilen ÖYP'liler için güvenlik soruşturması yapılmış mıdır? Bunların içlerinden suç ile ilişkisi bulunmayan ÖYP'liler, özlük hakları teslim edilerek neden doktora sonrası işlerine devam ettirilmemiştir?
- 12- Başbakan Yardımcısı Sayın Nurettin Canikli'nin 9 Ekim 2016 tarihinde Kanal 7'de katıldığı "Başkent Kulisi" isimli programda ÖYP ile ilgili mağduriyet sorulduğunda, YLSY'yi anlattığını ve YLSY ile ÖYP'nin karıştırıldığını görmekteyiz. ÖYP'lilerin Türkiye'deki üniversitelerde YLSY'lilerin ise yurtdışındaki üniversitelerde eğitim aldıklarını; ÖYP sisteminde mülakatın olmadığını, YLSY sisteminde ise mülakat ile alımların yapıldığını ve iki programın birbirinden tamamen farklı olduğunu biliyor musunuz?